

Andělé (soubor textů)

Vložil/a mladez, Út, 03/07/2012 - 11:32
Otištěno z časopisu Bratrstvo 3/2011

PROČ VE SVÉM DÍLE POUŽÍVÁTE MOTIV ANDĚLA?

MICHAEL VIEWEGH, spisovatel:

Zjevnou inspirací k novele "Andělé všedního dne" byla smrt mého otce; proč se do knihy dostala ona partička svérázných, leč laskavých andělů, nedovedu vysvětlit.

Na anděly v tradičním slova smyslu nevěřím, chápu je spíše jako "síly dobra" či "pozitivní energii", která je kolem nás.

PETR PAZDERA PAYNE, spisovatel a výtvarník:

Andělé jsou nositeli dobrých inspirací a jako s takovými je třeba s nimi v tvorbě i v životě počítat. To neznamená, že by se postava anděla musela v díle explicitně objevovat. Jejich pravá přítomnost se nutně nekryje s jejich zobrazením. Sám za sebe, co se andělů týče, dávám přednost jejich nepřiznané působnosti. Nicméně téma andělů mě zajímá a líbí se mi např. andělé Paula Kleea či Andreje Rubleva anebo Wendersův druhý film o berlínských andělech.

Za nejvýraznější výskyt motivu anděla ve vlastních textech považuji následující větu v jedné ze svých nejstarších povídek: Tušila, že tehdy, když maluje, je svůj, v objetí, či obětí andělů a múz, a cítila se být pro něho nepotřebnou. A potom se mi andělé taky vetřeli do názvu dramoletu Andělé na hlavu padlí.

SLÁVEK KLECANDR, člen a textař skupiny Oboroh:

Vzpomínám, ve kterém mém textu se anděl objevil. Vybavuji si teď rychle jen dva. V písničce Anděl (z alba "Nocí mořem") jde o sarkastickou metaforu karikující lidskou tupost směrem k věčnému a čistému. Anděl v textu písně Kdesi (z alba "Ve věci probuzení") odkládá plamenný meč z prahu brány ráje. Už nebude potřeba. To je také myslím dost jasná metafora, tedy nikoli věčný popis reality. Anděly jinak nevnímám jako konkrétní bytosti, tedy jako transcendentní osobnosti se subjektivním vnímáním světa. Anděl - angelus je posel. Posel boží. Pro mě je to vlastně personifikace živého VZTAHU Boha k člověku.

MICHAL HORÁČEK, textař a spisovatel:

Anděl se v mých textech objevuje ode dávna, už na mém první autorském albu Potměšilý host byl "Zlatý anděl Gabriel v modrých botách Addidas". Použil jsem ten motiv kdykoli jsem chtěl naznačit, že situace vypravěče není banální, ale něčím zvláštní, významná. Anděl je angelos, tedy doslova posel, ale nikoli messenger, který nám doručí upomínku za nezaplacenou platbu, nýbrž zprávu, která nás k něčemu vyzývá, k něčemu, čeho bychom se nenadáli. Příjemce andělovy zprávy je vždycky překvapen, zaskočen tím, že byl jako příjemce takové zprávy vyvolen: Panna Maria podobně jako Sára nebo Prorok Muhammad. Nesní snad každý z nás tajně o takovém vyvolení, který by jeho život postavilo do úplně jiného světla a dala mu zřetelný smysl? Je to asi tenhle sen, který mě fascinuje, a proto o andělech občas píšu.

Anděla vnímám jako posla. Tím chci říct, že ne jako Boha, plést bychom si to neměli. Anděl nepřináší zprávu ze svého rozhodnutí, ale z pověření vyššího. Protože je to zpráva zvláštního druhu, i posel je zvláštní. Věřím nicméně, že anděl umí pěkně zpívat a andělské kůry jsou nejspíš bezkonkurenční sbor. Kdo ví, třeba si je aspoň někdo z nás jednou poslechne.

JAKÉ TO JE BÝT ANDĚLEM?

To se dozvíte, když budete hrát hru na anděly. Nepotřebujete k ní skoro nic, jen ruce, nohy a otevřenou mysl. Hru můžete vyzkoušet doma s rodinou nebo na mládežnické akci (či sami kdekoli jinde). Hra na anděly má dvě úrovně a jen pár velmi volných pravidel. Její hlavní smysl spočívá v tom, že podobně jako andělé prokazujeme někomu dobro, ale nikdo nás přitom nesmí natchytat. Musíme být neviditelní. Vyhrává ten, kdo vydrží určenou dobu (třeba po dobu trvání mládežnické akce nebo doma přes týden nebo celý měsíc) být druhým andělem, ale nikdy se nikomu nepodařilo ho přistihnout při činu.

V první úrovni se na společné hře na anděly domluvíme s nějakou skupinou lidí. Ve vymyšlení dobra se meze nekladou. Jen musí být provedeno v tajnosti. Znamená to tedy, že někomu tajně vyčistíte boty, že někomu nenápadně strčíte do kapsy čokoládu, že za někoho uděláte nepříjemnou práci, dřív, než se k ní dostane sám, že splníte jeho jen tak během řeči pronesené přání... vidíte, že možností je nekonečné množství. Stačí mít otevřené oči a uši.

Originální nápady sami oceníte, až objevíte v zásuvce svého psacího stolu oblíbené bonbony a v kabelce novou propisku. Je také příjemné na dnech mládeže zjistit, že za vás někdo vymyslel a nechal vám v bibli text přímluvné modlitby na nedělní bohoslužby nebo že se vám pod spacákem zčistajasna objevila karimatka, i když jste si tu svou zapomněli doma. Ale náladu při špatném dni vám zvedne i malá pozornost jako hezká záložka v rozečtené knize nebo jen nenápadně předaný lístek s povzbuzujícími slovy.

Hra vás naučí vzájemně s ostatními hráči dávat pozor na vaše vyřčená i nevyřčená přání a potřeby. Ale pozor - navzájem nečekáme ani si nevyjadřujeme poděkování. Když cítíme, že bychom chtěli poděkovat, a nevíme vlastně komu - to je chvíle, kdy můžeme děkovat za všechny dary od andělů Bohu, který je všechny za námi poslal.

Druhá úroveň je pro zdatné hráče. Hrát na této úrovni je totiž obtížnější, přitom jen malinko odlišné. Jedinou změnou oproti první úrovni je skutečnost, že o hře víme jen my sami. Tajné dobré skutky vykonáváme jen my. Nikdo jiný o naší hře neví a nikdo nám naše laskavosti také neoplácí. I když co vy víte, třeba tu vaši laskavost někdo pošle dál...!

Zdroj: <http://www.moje-rodina.cz>

Hubená, Ester

PŘIPOJ SE K NIM! ANEB ANDĚLÉ V BIBLI

Slovo anděl pochází z řeckého *angelos* (lat. *angelus*), ale obsahově je založeno na hebrejském pojmu *mal'ak*, což znamená posel, Hospodinův nebo Boží posel či poslanec.

Toto poslanectví může mít různé podoby. Většinou jsou to lidé – „boží muži“, proroci, i když nejsou přímo jako poslové-andělé cejchováni. Například onen dumavý velkostatkář Ámos nebo disident Jeremiáš. Může to být kdokoli a cokoli. V roli anděla se ocitla i kouzelná oslice lžiproroka Bileama, která náhle věštecky zahýkala (Nu 22 2 Pt 2). Hagaře s dítětem se zjeví anděl, asi poustevník nebo zběhlý poutník a ukáže jí vodní pramen (Gn 21,17). Nad tím zajásal i klasický slovenský básník. Poslušný otec Abraham chce přinést Bohu lidskou oběť, vlastního syna, ale Hospodinův anděl ho zarazí a ukáže na skopce (Gn 22). Na to si musíš dát drink, když to chceš učíst.

Andělé mohou přicházet ve snu. Tak se stalo Ježíšovu otci, který se vydal do Egypta (Mt 2, 13-15). Aktuálně vystupují i andělé smrti - někdy je to sám JHVJ, který sám udeří na Egypt (Ex 18,4). Anděl odplaty zčervivěl krutého Heroda (Sk 12,33). Židovská druhořadá tradice sugeruje, že skvělý anděl se v nebi vzbouřil a byl svržen do světa pozemšťanů (viz Ježíšův výrok – L 10,18). V poexilní době byli andělé hierarchizováni (podobně jako démoni). Archandělé měli svá jména. Bohem vyvolené Marii se zvěstně zjevil anděl Gabriel (Gabri-El – Bůh jako rek – L 1,28). Tohoto Posla vrcholných zpráv zmiňuje i apokalyptická část knihy Daniel. Gabriel má prorokovi či zjevovateli vysvětlit obsah a smysl vidění, jímž Bůh oslovil svého posla (Da 8,16). Gabriel je pohotový, rychlý, včasný. Smysl „andělství“ je tedy také v tlumočení (Da 9,21).

Anděly si Izraelci představovali jako mimolidské bytosti, nadlidské, ale ne božské. Židé doby Ježíšovy

Andělé (soubor textů)

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

měli za to, že andělé jsou zbaveni obvyklých lidských potíží, nevstupují do pohlavních nebo přímo manželských vztahů a svazků (Mt 22,30). Někdy jako by to byli boží roboti, nebeští pošťáci; nejsou spaseni, ani nespaseni. Jsou zřízení a řízení. Nebe budou leda dekorovat. Také Neizraelci měli své dost bohaté „andělské“ představy. Babyloňané vyfantazírovali okřídlená zvířata (keruby a serafy), Řekové měli boha posla Herma. Podobně nakreslené byly služební představy ve starém Egyptě, v Ugaritu i u starých Římanů. Všude se (patrně) jednalo o náhradu někdejšího mnohobožství.

Anděli byli pro „první“ křesťany správcové sborů – to lze ilustrovat oslovením v dopisech sedmi maloasijským sborům (Zj 1–3). Důsažné je „strážné oko“ božích poslů. Samého Boha, Posla poslů, charakterizuje jedinečná ochrana každé doufající duše i každého opeřeného tvorečka: Hospodin tě chrání ode všeho zlého... (Ž 121). Modlitbičku „Andělíčku, můj strážníčku“ vymyslela církevní (byť trochu pokleslá) tradice dobře. Řeknete-li někomu, kdo vám skutečně pomohl, „můj anděli“, je to na místě. V duchu hebrejského myšlení můžeš být i ty, také ty, andělem, kterého poslal Nejvyšší. Máš přece poslání a přinášíš poselství. Celé Evangelium (eu-angelion) – toť šik božích hospodinovských andělů-poslů (Žd 11). Připoj se k nim!

Balbán, Milan

DOTEK ANDĚLA

Dotek anděla

listové těsto (půl balíčku cca)

1 kg tvarohu, ideálně ve vaničce

6 vajec

40 dkg cukru

20 dkg polohrubé mouky (část můžeme nahradit hladkou)

2 vanilkové pudinky

citrónová šťáva a kůra

vanilkový cukr

trochu prášku do pečiva

1. Listové těsto (nebo těsto na crosissanty) rozválíme (nebo koupíme rozválené) a předpečeme 7 – 10 min (dle trouby) na 180 ° C.
2. Na těsto na rozestřeme tvarohovou náplň: tvarohy se dvěma žloutky, asi 20 dkg cukru nebo prostě dle Vaší chuti, pudinky, citrónovou šťávou a kůrou. Je-li tvaroh hustší, přidáme mléko, z vaničky je akorát. Opět 7 – 10 minut předpečeme.
3. Ušleháme 6 bílků, přišleháváme zbylý cukr, 4 žloutky, „zabalíme“ mouku s trochou prášku do pečiva. Natáhneme na tvaroh, uděláme podélné rýhy (na délku) třeba salátovou vidličkou nebo zubatou stěrkou a dopečeme cca 15 - 20 min.
4. Posypeme moučkovým cukrem, krájíme vychladlé. Čerstvé je křupavé, nadýchané, andělské. Druhý den hutné a vlhké, ale taky moc dobré.

Recept lze jakkoliv přizpůsobit, jde jen o nápad na ty vrstvy. Můžou tam být rozinky, nahoře třeba mandle... Prostě podle Vás.

JAKO ANDĚL JSEM HRÁLA ČÍŠNÍKA

<Dnes jsi úspěšnou herečkou, byl to tvůj dětský sen?

Ne, já jsem vůbec netušila, že bych se mohla stát herečkou a že to může potkat holku z Hodonína.

Nikdy jsem k tomu nebyla vedená. Až na střední škole jsem se setkala s ochotnickým souborem - Divadlo skleněných bublin, který vedli tehdy dva múzou políbení pánové, kteří psali autorské věci a ti mi v tom třetáku dali najevo, že bych nějaké nadání mohla mít a že bych měla přijímačky na JAMU zkusit.

Získala jsi Thálii 2008 za roli Maryši ve Zlínském divadle. V herecké kategorii není obvyklé dostat Thálii v tak mladém věku. Jaké jsi měla pocity, když zaznělo tvé jméno?

Měla jsem spíš takový pocit olympijského vítěze, který doběhne do cíle, takové to: jo!!! Vlastně se ti tam mísí pocity, že musíš vyjít na jeviště před ty „bardy divadelní“ a máš trochu trému a chceš poděkovat všem. A to ti přijde hloupé a stejně to nakonec uděláš. Je to pocit štěstí a zadostiučinění a

Andělé (soubor textů)

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

bylo hrozně příjemné, že tam byla celá moje rodina.

Ve Zlínské Maryše nezazní ten všem známý dialog o kávě od Žida. Jaký je na to tvůj názor? Pokládáš to za nutnou úlitbu politické korektnosti?

To nebude politická korektnost. Tam šlo o jednu normální a obyčejnou věc, že to je tak zprofanovaná věta, že kdybychom jí tam nechali, tak už slyším, jak to u diváků šustí. Jde o vážnou scénu na závěr, ale bohužel je tolikrát zesměšňovaná, že jsme se pokusili udělat tak, aby si divák nepřipomněl žádnou parodii.

Ve Zlíně jsi pracovala s Dodo Gombárem, který Tě později přijal do angažmá ve Švandově divadle, máš pocit, že jste na sebe nějak napojeni, že jste si blízcí?

Určitě jsme si blízcí, ale ne stejná krev, každý jsme jiný. Dodo mi ukazuje nový pohled na život a na svět. On mě bude vždycky fascinovat. Je to strašně chytrý a vzdělaný člověk, který nemá zapotřebí se někomu zalíbit, vnucovat.

Jaký je tvůj vztah ke křesťanství?

Velmi zvláštní, protože moji rodiče nejsou věřící, ale jako nejmladší ze sourozenců jsem často přespávala u babičky, která věřící byla. My dvě jsme měli takový ten Babičkovsko - Barunkovský vztah. Nikdy mi křesťanství nevnucovala, ale o Bohu mluvila a s ním žila, že bylo přirozené, když se ona modlila, tak já jsem se tu modlitbu taky naučila. Přišlo mi samozřejmé, že Boha požádáte, poděkujete a s ním usínáte i vstáváte. Měla jsem v životě takové období, kdy jsem se Bohu nebo spíš křesťanské víře přibližovala. Bylo to na střední škole, když jsem začínala hrát divadlo a později i na JAMU. Ale upřímně řečeno, neprošla jsem si katechismem, tak si Bibli vykládám po svém a některé věci mně vadí. Kostely, jako místa, kde ten Duch dýchá, mě přitahují. Když však jsem na nějaké mši a slyším kázání, tak mě některá přikázání a poučení popudí. Nejsem pokřtěná, ale ve vyšší moc věřím.

Chodíš jen do katolických kostelů nebo i do jiných?

Samozřejmě i do jiných a evangelická církev je mi asi bližší, taková lidštější, ale je mi vcelku jedno o jaký chrám Boží se jedná. Tím, že se tam lidé chodí zastavit, poděkovat, požádat a zpytovat, setkat se spolu i s Bohem, mají tato místa neobyčejnou atmosféru.

Ve filmu Sněžná noc hraješ manželku evangelického faráře. Jak na tu roli vzpomínáš?

Moc hezky, Lena je taková čistá duše, která se svého muže nechtěla vzdát a nevzdala. Věřila v jeho dobro, i přestože se zamiloval do jiné ženy. Ona prosila Boha i jeho, ať se jí vrátí a svou láskou ho dostala zpět. Křehkost, čistota, krásný...

Toto vydání se zabývá fenoménem andělů. Hrála jsi Gabriela ve Faustovi. Jak ses cítila jako archanděl?

Hezky(smích). Ona je to samozřejmě jenom role a my archandělé jsme byli vlastně číšníci, kteří, když bylo něco potřeba, tak to upravili. Nechci to nějak zveličovat, nebylo to o Gabrielovi. Spíš jsem si to užívala v té trojici s Helenkou Čermákovou a Zdeňkem Julinou, v nadhledu, kdy jsme pozorovali ty lidské osudy a bavili jsme se nad tím a někdy pomohli. Byl to vlastně takový trošku jiný pohled na svět. Kdybychom se všichni chovali jako andělé, bylo by to hezký.

S anděly ses setkala také jako Ester v divadelní hře Andělé všedního dne. Jací byli zlíňští Andělé?

Tady to byli spíš takový dobří lidé. Ester, to byla jedna z mých nejtěžších rolí a bylo hezké, že tito andělé, kteří jsou blízko smrti, lidem přinášeli laskavost - to je asi příznačnější slovo než láska.

Andělé všedního dne - vlastně by to mohli být jen dobří lidé, kteří nám pomáhají v maličkostech.

Je to i tvůj pohled na anděly?

Já mám takového svého anděla tu babičku, která už odešla a vím, že se za nás vždycky modlila. Občas mám takový pocit, že teď teprve vidí jak žijeme a určitě se za nás přimlouvá.

Ester se vyrovnává se smrtí nejbližšího člověka. Jak se vyrovnáváš se smrtí? Mluvila si o babičce. Jak si vnímala její smrt?

Paradoxně velmi dobře. Protože já si vždycky myslela, že to pro mě bude hrozné, když mi babička zemře. Moje máma se o ni starala, protože už byla hodně nemocná a bylo to pro obě velmi vyčerpávající. Já jsem byla zrovna s kamarádkou v Itálii a byli jsme v chrámu svatého Mikuláše v

Andělé (soubor textů)

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Padově. Tehdy jsem si přála, aby to máma zvládla a aby to s babičkou bylo dobrý. To bylo ve čtvrtek večer a babička ve čtyři ráno v pátek zemřela. To ráno jsme se šly podívat na východ slunce k moři, byly jsme tam okolo té čtvrté hodiny a nic jsme neviděly, protože slunce vyšlo na druhé straně někde mezi barákama. A my si řekly, že ten východ vlastně nebyl. Když mi to máma volala, plakala jsem a smála se zároveň.. Máma vyprávěla, jak babička za ní přišla asi ve tři a ona ji umyla, převlékla a byli s tátou s ní, takže to vlastně byla moc hezká smrt. A v tom to je, pokud člověk odejde takhle přirozeně, je to vlastně hezký. A vlastní smrt? Co já vím, jak bych byla silná, kdybych věděla, že je to za chvíli? Někdy má člověk takové obavy a pak si říkám, zaplať pán Bůh , že jsem měla doposud krásný život a samozřejmě bych ho chtěla žít dál, je ještě spousta věcí, co bych chtěla zažít.

Hřebčíková Petra rozhovor vedla Schmarzcová, Šárka

Biblický odkaz: Numeri 22,2

Biblický odkaz: Genesis 21,7

Biblický odkaz: Genesis 22

Biblický odkaz: Matouš 2,13-15

Biblický odkaz: Exodus 18,4

Biblický odkaz: Skutky 12,33

Biblický odkaz: Lukáš 10,18

Biblický odkaz: Lukáš 1,28

Biblický odkaz: Daniel 8,16

Biblický odkaz: Daniel 9,21

Biblický odkaz: Matouš 22,30

Biblický odkaz: Zjevení 1-3

Biblický odkaz: Žalmy 121

Biblický odkaz: Židům 11

Autor: Schmarzcová, Šárka

Autor: Hubená, Ester

Autor: Balbán, Milan

Autor: Anonym

Autor: Hřebčíková, Petra

Autor: Schmarzcová, Šárka

Rok vzniku: 2011

- [Bible](#)
- [Církev](#)
- [Společenství](#)
- [Pobožnost](#)
- [Úvaha pro biblický program](#)
- [Dorost](#)
- [Konfirmace](#)
- [Mládež](#)
- [15 minut](#)
- [30 minut](#)
- [60 minut](#)
- [Na počtu nezáleží](#)

Odkaz na zdroj: <https://katecheze.evangnet.cz/programy/andele-soubor-textu>
